

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Об'єднані темою «Сучасні соціальні теорії та дискурсивні практики» статті не репрезентують результати чи то конференції, чи то тематичного круглого столу, натомість демонструють приклад тематичного відбору редакцією «Філософської думки» — провідного, з моменту його заснування і дотепер, фахового видання вітчизняної філософської спільноти. Більшість статей написано співробітниками Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України й відображають царину поєднання їхніх фахових інтересів із науковими темами, які розробляються в інституті. Їх доповнюють статті наших колег з провідних ВНЗ України — Київського національного університету імені Т. Шевченка та Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Попри різноманітність запропонованих тем, їх об'єднує методологічна пильність до дискурсивних практик та їхнього впливу на предмет дослідження (суспільство, соціальну теорію, сферу освіти, політичні інституції та ін.). Не виключено, що поняття «дискурс» за вжитком випередило популярні терміни соціальної теорії ХХ століття, такі як «революція», «інституція», «конфлікт» тощо. Реабілітація «практичної філософії» з її націленістю на етичні виміри нормативності, як показують наші автори, приводить до того, що сучасна філософія практичного дискурсу відіграє центральну роль у структурі соціальних та гуманітарних наук.

Примітно також, що автори в межах запропонованої теми, охоплюючи найвпливовіші традиції в сучасній соціальній теорії — англо-американську, німецьку та французьку, долучають нас до багатоманітних дискурсів про суспільство. Попри всі історично зумовлені відмінності, ці традиції враховують лінгвістичний поворот і демонструють підвищену увагу до дискурсивного обґрунтування власних теоретичних позицій в діалозі з іншими. І можна тільки дивуватися, як скорочується поле тем «замовчування», які залишила нам класична традиція, і невпинно розгортається тематика міждисциплінарних дискурсів.

Саме ж сучасне суспільство демонструє ускладнення та збагачення своїх дискурсивних практик — так, антирасистський дискурс «Black lives matter» (Життя темношкірих має значення!), що розгорівся цього року, не тільки втілювався в мітингах та демонстраціях, а й охопив соціальні мережі, блогосферу та медіа та породив значну публікаційну діяльність.

Популярні вітчизняні дискурсивні практики наразі проходять під тиском лавини медичної та економічної інформації, яку навіть провідні актори цих практик часом не встигають осмислити. Хочеться сподіватися, що вітчизняна філософія та соціальна теорія ще встигнуть надати їм ціннісно-нормативної ваги й раціоналізувати їхню проблематику. А журнал «Філософська думка» репрезентуватиме в публікаціях кращі результати цих зусиль.